

טיפ טיפה מקדש

פסח

- **"וְהִנִּיף אֶת הָעֶמֶר לִפְנֵי ה' לְרִצְוֹנְכֶם מִמַּחֲרַת הַשַּׁבָּת יַנִּיפְנוּ הַכֹּהֲנִין" (ויקרא כ"ג)** ממחרת חג הפסח אנו מצווים להביא עומר שעורים ולהניפו לפני ה' במקדש. יום זה הוא יום הדין על התבואה ומנגד הוא יום ההודאה לה' על הברכה ששלח לנו עד הלום. חז"ל מבליטים את היחס שבין ידו הפתוחה של הקב"ה אשר 'משביע לכל חי רצון' לעומת המעשה הפעוט שישראל מצווים לעשות במקדש. "בא וראה טובותיו של הקב"ה נותן דבר בלי קצבה, וכששואל מהם אינו שואל כי אם מעט מן המעט.. כשנותן להם תבואה נותן לפי כוחו.. וכששאל מהם-לפי כוחם" (מדרש אגדה חלק ב', ס)
- **"וַיַּעַשׂ יִאֲשִׁיהוּ בִירוּשָׁלַם פֶּסַח לֵה' וַיִּשְׁחָטוּ הַפֶּסַח בְּאַרְבַּעַה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן" (ספר דברי הימים ב, לה)** פסח יאשיהו יוצא דופן שכן "וְלֹא נַעֲשֶׂה פֶּסַח כְּמִהוּ בְיִשְׂרָאֵל מִימֵי שְׁמוּאֵל הַנְּבִיא וְכָל מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל לֹא עָשׂוּ כַפֶּסַח אֲשֶׁר עָשָׂה יִאֲשִׁיהוּ..". (שם). הפרשנים מבארים שפסח זה היה מיוחד כיוון שהיו כל ישראל בלב שלם לעבוד את ה', בנוסף מאחר והיו שתי ממלכות בארץ, ממלכת יהודה וממלכת ישראל, לא נעשה פסח באחדות כל העם כפסח זה. יתר על כן באותו הפסח המלך והשרים שלחו בהמות לקרבנות הפסח ובקרים לשלמי חגיגה לעם כולו.
- **"וַיִּירָם יִאֲשִׁיהוּ לִבְנֵי הָעָם צֵאן... שְׁלִשִׁים אֶלֶף וּבָקָר שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים אֱלֹהִים מְרוֹכָשׁ הַמֶּלֶךְ": (ספר דברי הימים ב, לה)** קרבן הפסח היה נאכל בחבורות, כיוון שלצורך קיום מצוות הפסח מספיק כזית קרבן לכל אדם נמצא שעל כל קרבן יכולים להימנות עשרות ואף מאות אנשים. בהנחה שבימי יאשיהו החבורות היו בין 50 למאה איש מספר המשתתפים באותה שנה היה שניים עד שלושה מליון איש. כיוון שנדרש נציג אחד מכל חבורה על מנת להיכנס למקדש ולהקריב את הקרבן, מספר האנשים בעזרה לא עלה על כמה רבבות. שיטת העבודה במקדש מתוארת בפסוקים: "וַיִּשְׁחָטוּ (ישראל) הַפֶּסַח וַיִּזְרְקוּ הַכֹּהֲנִים מִיָּדָם וְהִלְוִיִּם מִפְּשִׁיטִים".
- **"וּלְקַחְתֶּם אֶגְדַּת אֲזוּב וּטְבַלְתֶּם בְּדָם.. " תּוֹרָה אַחַת יִהְיֶה לְאֶזְרַח וְלִגֵּר הַגֵּר בְּתוֹכְכֶם" (שמות י"ב)** הקב"ה ציווה את בני ישראל במצרים לקחת אגודת אזוב ובעזרתה למרוח את דם קרבן הפסח על המשקוף. בזכות זה פסח ה' על בתי ישראל וגאלם. כמו בגלות הראשונה כך בגלות האחרונה, אגודת האזוב מרמזת על הדרך שבה עמ"י נגאל- אחדות. "ויעשו כולם אגודה אחת". האחדות יכולה להיווצר רק כאשר כל אחד מהציבור נוהג כאזוב- בשפלות וענווה. אז אפשר להיות ביחד, בשווה, מבלי שאחד יתנשא על אחרים. זהו גם עניינו של קרבן הפסח, המחבר בין כל חלקי העם. שהרי מתי עוד יכולים לשבת עני ועשיר, רחוק וקרוב, גר ואזרח, ביחד בחבורה אחת? שנזכה להיגאל גאולה שלמה, לעלות ולהיראות לפני ה' כאיש אחד בלב אחד, עוד הפסח הזה בעז"ה! (ע"פ ספר תולדות יעקב יוסף פרשת וישב - אות ד)
- **"נֹתָנִין (ישראל) עַל מִשְׁקוֹף בְּתֵיהֶם דָּם בְּרִית מִלֵּה וְדָם פֶּסַח... שְׁנֵאמַר: 'וְאֵעֲבוֹר עֲלֶיךָ וְאֶרְאֶךָ מִתְּבוֹסֶסֶת בְּדַמִּי'". (פרקי דרבי אליעזר כח)** בזמן גאולת מצרים השתנה הסטטוס של עם ישראל מ'עבדים לעבדים' (קידושין כ"ב:): ל'לי בני ישראל עבדים' (ויקרא כ"ה). אך עבד לא יכול להתחיל בעבודתו לפני ששם אדונו עליו ולכן ריבונו של עולם חוקק בנו סימן, 'חותם באות ברית קודש'. אך כדי לשנות סטטוס לא מספיק לעשות סימן, צריך לעשות איזה שהוא מעשה שיעיד על שינוי מחשבתי ורוחני ולפיכך ציווה עלינו הקב"ה את מצוות קרבן הפסח. לפי זה מובן מדוע נדרש ערב שני הדמים, כשם שהגוף והנשמה מרכיבים את קומת האדם יחדיו, כך דרושים שני כוחות שירכיבו את כניסתה של האומה אל הסטטוס החדש שלה כעובדת ה'.